

PRIMORSKI DOLAC

2025.

PRORAČUNSKI VODIČ
ZA GRAĐANE

Uvodna riječ

Poštovane Dolčanke i Dolčani,

Joško Dujmović, inž.građ
Načelnik općine

Veliko mi je zadovoljstvo predstaviti vam Proračunski vodič za građane, dokument koji na jednostavan i razumljiv način prikazuje kako se upravlja financijama naše općine. Smatram da je transparentnost i otvorenost ključna za izgradnju povjerenja i jačanje partnerstva između općinske uprave i svih vas – naših mještana. Proračun nije samo skup brojki na papiru. On je odraz naših zajedničkih prioriteta, plana razvoja naše općine i ulaganje u bolju budućnost. Svaki euro koji se prikupi i raspodijeli kroz proračun ima svoju svrhu – bilo da se ulaže u komunalnu infrastrukturu, obrazovanje, kulturu, socijalne programe ili poticanje gospodarstva. U ovoj godini planirali smo ulaganja kroz 22 programa koji u sebi sadrže za općinu bitne projekte poput ulaganja u Gospodarsku zonu Bristovska Trištenica, izgradnju uzletno sletne staze, projekte energetske učinkovitosti, zatim ulaganja u rekreacijske i turističke sadržaje poput Izletišta Ljubeč, nastavka izgradnje vidikovca, izgradnje bočališta, izgradnje dionica novih općinskih cesta i niza ostalih projekata vezanih uz uređenje naše općine.

Planiramo u 2025. godini uložiti znatna sredstva u izradu Urbanističkog plana uređenja kao temeljnog dokumenta uređenja prostora za budući razvoj i sadržaje u općini. Pri svim tim investicijama naša osnovna funkcija održavanja dosegnutog standarda života i usluga u općini ostaje nepromijenjena pa i unaprijeđena kroz projekte poput projekt Pametnog sela i programa izgradnje i opremanja dječjih igrališta na području općine.

Zahvaljujem vam na povjerenju i pozivam vas da se upoznate s ovim vodičem te se aktivno uključite u stvaranje održive i prosperitetne budućnosti naše općine.

Vaš Načelnik,

Joško Dujmović, inž.građ.

Proračunski vodič za građane

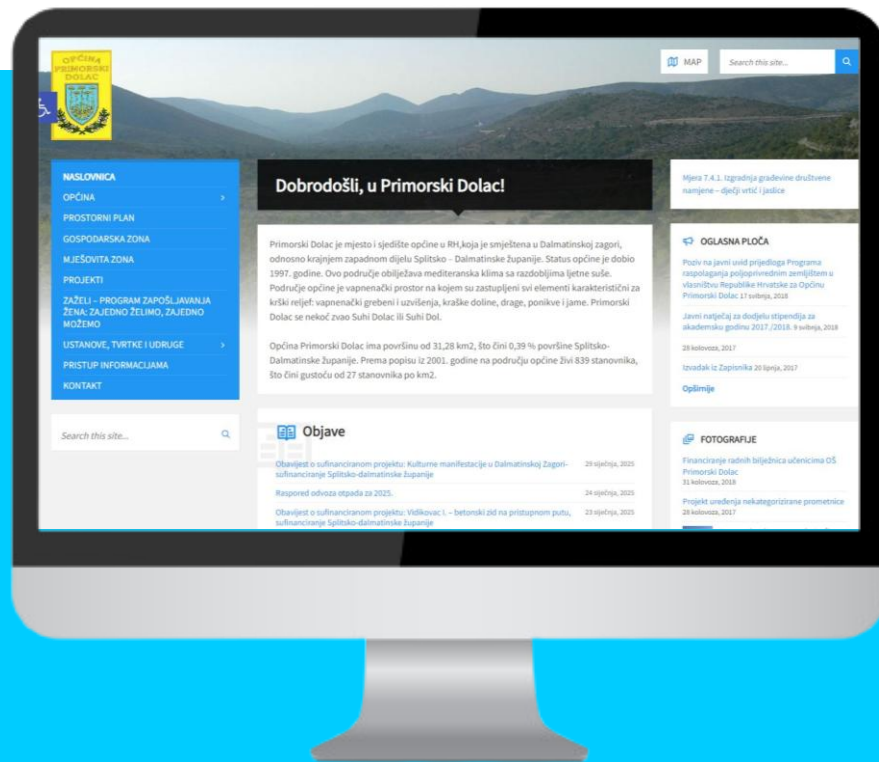
Proračunski vodič za građane je dokument koji priprema i objavljuje općinska uprava s ciljem upoznavanja građana s najvažnijim općinskim financijskim dokumentom – Proračunom.

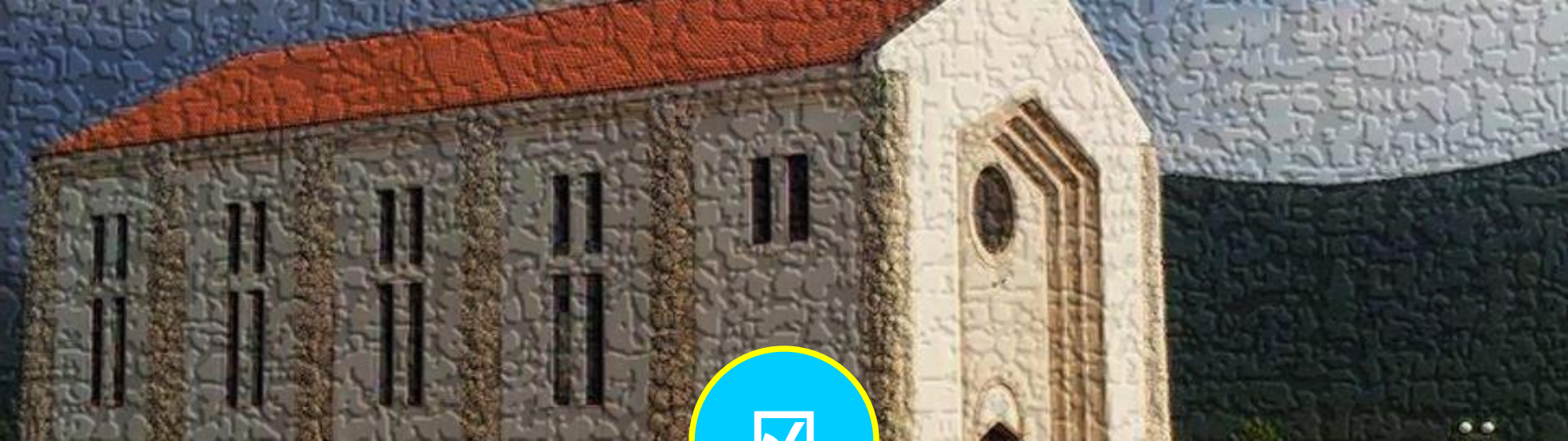
Proračunski vodič se smatra jednim od najvažnijih alata transparentnosti u komunikaciji vlasti i građana vezano uz temu financiranja proračunskim novcem, te njegova objava utječe na povećanje ocjene transparentnosti svake jedinice lokalne samouprave.

Budući da je proračun kompleksan dokument, ovim formatom se taj dokument približava građanima jer se radi na jednostavan, slikovit i interesantan način, a u sebi sadrži i edukativni pristup.

Cilj mu je također građane zainteresirati za sudjelovanje u proračunskom procesu i uključiti ih kako bi svojim idejama i prijedlozima projekata bili kreativan sudionik ovog procesa i partner svojoj općinskoj upravi.

Ovdje ćete se upoznati s osnovnom terminologijom i dijelovima proračuna, programima i projektima koji su planirani u tekućoj godini, te korisnicima sredstava iz proračuna.

O proračunu

Osnovne značajke i uloga proračuna

Područja o kojima skrbi općina

OBRAZOVANJE

Sufinanciranje predškolskog odgoja, osnovnog i ostalog obrazovanja

DRUŠTVENE DJELATNOSTI

Financiranje projekata iz područja kulture, civilnog društva i sporta

SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVO

Financiranje socijalne skrbi i poticanje demografske obnove, zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja

GOSPODARSTVO I TURIZAM

Jačanje gospodarstva i poljoprivrede, poticanje razvoja turizma, zaštita okoliša

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I INVESTICIJE

Razvoj i izgradnja prometnica, javnih površina sustava vodoopskrbe i odvodnje, javne rasvjete i ostalih komunalnih područja.

Dijelovi proračuna

Opći dio

OPĆI DIO proračuna sadrži
Račun prihoda i rashoda i
Račun financiranja.
Prikaz se vrši po ekonomskoj
klasifikaciji propisanoj za
jedinice lokalne
samouprave

Posebni dio

POSEBNI DIO proračuna sadrži
Plan rashoda i izdataka i to na
cjelovit način
tako da ih iskazuje na razini
organizacijskog dijela
uprave/Upravni odjel/Odsjek, po
vrstama rashoda/tekući-kapitalni,
po programima/projekti-
aktivnosti, te
prikazuje i izvor iz koga se ti
rashodi namjeravaju financirati

Obrazloženje proračuna

OBRAZLOŽENJE
PRORAČUNA detaljno
razrađuje i obrazlaže sve grupe
prihoda/primitaka te
rashoda/izdataka proračuna
uključivo i eventualno
prenošenje viška/manjka iz
prethodnih razdoblja.

Proračunska načela

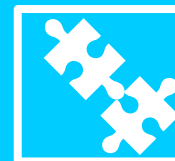
NAČELO JEDINSTVA
I TOČNOSTI

NAČELO PRORAČUNSKE
GODINE

NAČELO VIŠEGODI-
ŠNJEG PLANIRANJA

NAČELO URAVNOTEŽENOSTI

NAČELO
TRANSPARENTNOSTI

NAČELO
UNIVERZALNOSTI

NAČELO DOBROG
FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA

NAČELO OBRAČUNSKE
JEDINICE

NAČELO SPECIFIKACIJE

Proračunske klasifikacije

Zakon propisuje primjenu tzv.proračunskih klasifikacija.

Njihova je namjena učiniti proračun jasnijim i transparentnijim,odnosno,kroz proračunske se klasifikacije daju odgovori na sljedeća pitanja:

1. Na kojem kontu se vode sredstva?
2. U kojem odjelu se vode i prate?
3. Za koju funkciju su namijenjena?
4. U koje programe i projekte će biti uložena?
5. Iz kojih izvora su sredstva došla?

Ekonomska

1

Organizacijska

2

Funkcijska

3

Programska

4

Prema izvoru prihoda

5

Sudionici proračunskog procesa

01

Općinske službe

02

Korisnici proračunskih sredstava

03

Općinsko vijeće

04

Građani

Sudionici u proračunskom procesu (putem svojih planova i prijedloga) su općinske službe, svi korisnici proračunskih sredstava, udruge, institucije, vanjski partneri, poduzetnici i svi građani uključeni u proces. Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo je finalni sudionik procesa i ono službeno usvaja proračun.

Proračunska vremenska crta

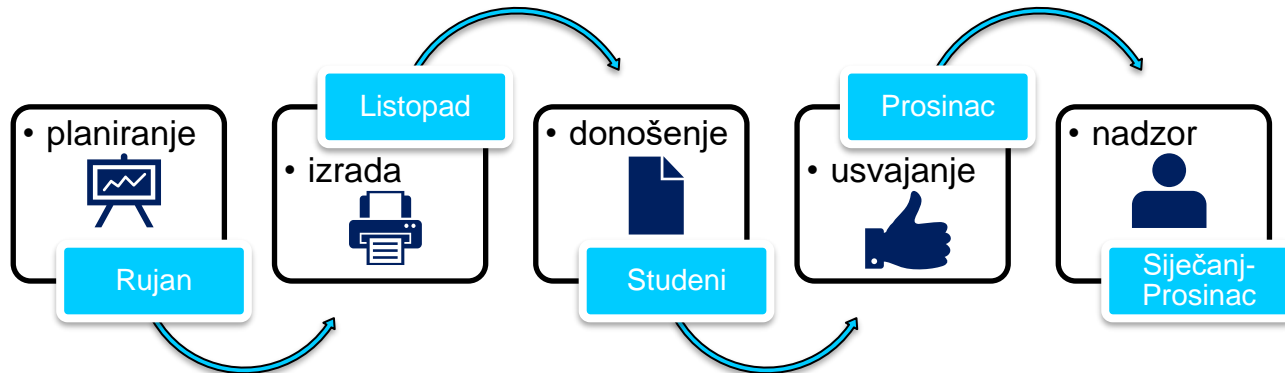
Proračunski proces započinje u tekućoj godini u mjesecu rujnu, jer do 20.8. tekuće godine Ministarstvo financija svim jedinicama lokalne samouprave dostavlja upute za izradu proračuna, a one su temelj za izradu uputa koje se u odjelu za financije Općine prosljeđuje upravnim odjelima/odsjecima i proračunskim korisnicima. Sve do kraja prosinca tekuće godine odvijaju se procesi:

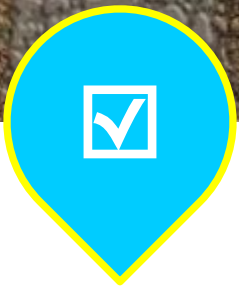
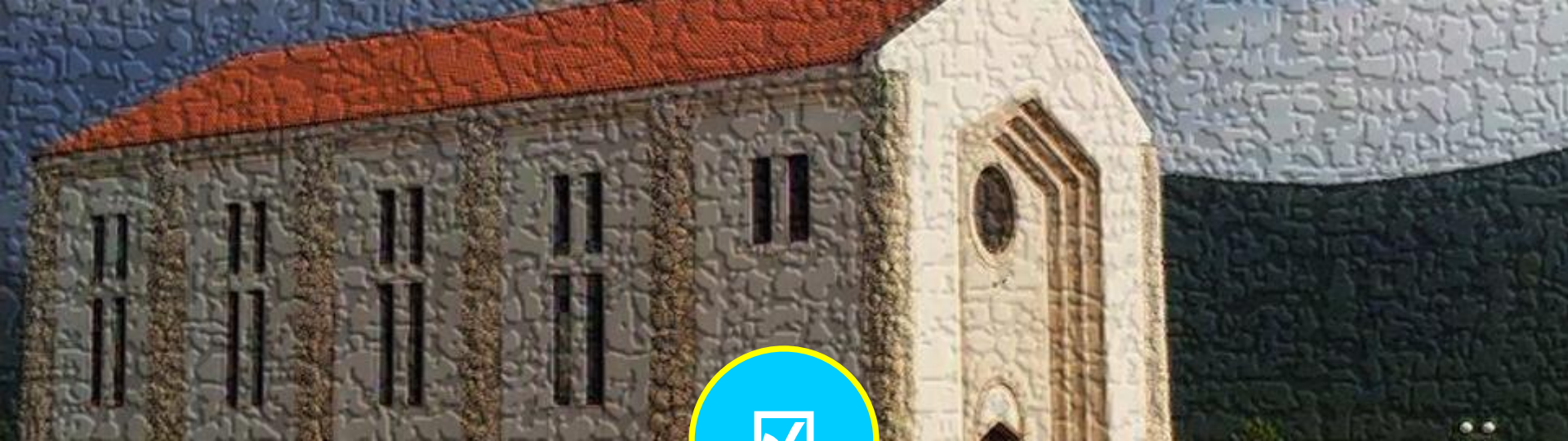
- planiranje
- izrada
- donošenje
- usvajanje proračuna

Kad načelnik općine utvrdi prijedlog proračuna s projekcijama za naredne dvije godine podnosi ga Općinskom vijeću na usvajanje. U prosincu, zakonski najkasnije do 31.prosinca tekuće godine Općinsko vijeće obvezno je usvojiti proračun.

Prijelazom u plansku godinu ulazi se u drugu fazu koja obuhvaća procese nadzora nad izvršavanjem proračuna te reviziju i u slučaju potrebe rebalans proračuna.

Rebalansom se planski proračun može smanjiti ili povećati tijekom proračunske godine. Vremenska linija pripreme i izrade proračuna izgleda ovako:

Prihodi proračuna

Sve o prihodima općinskog proračuna

Prihodi proračuna u trogodišnjem razdoblju

2025.

2.594.410 €

2026.

2.668.705 €

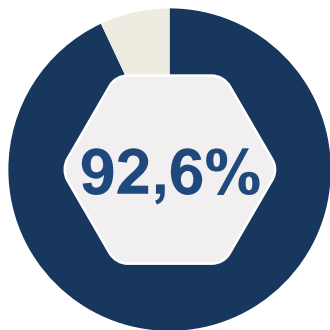
2027.

2.814.001 €

Proračun se donosi za trogodišnje razdoblje, tj. za 2025.g. te u formi projekcija prihoda za sljedeće dvije godine 2026. i 2027.

Osnovne grupe proračunskih prihoda i primitaka

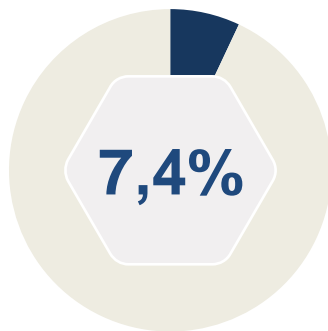
Sukladno zakonu, ukupne prihode proračuna čine 3 grupe prihoda. Planom proračuna za 2025. godinu planirali smo sljedeće iznose:

2.789.600 EUR

Prihodi od poslovanja:

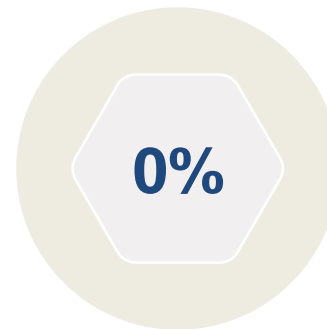
prihodi od poreza, pomoći, prihodi od imovine, prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima, te ostali prihodi.

191.890 EUR

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine:

prihodi od prodaje neproizvedene i prihodi od prodaje proizvedene imovine.

0 EUR

Primici od financijske imovine i zaduživanja:

primici od financijske imovine i primici od zaduživanja.

Prihodi poslovanja

Prihode i poslovanja nazivamo još i tekućim prihodima i po značaju su uvijek najveća grupa prihoda proračuna. Na njihovoj snazi počiva i snaga općinskog proračuna.

2.500 EUR

0,09%

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi

41.000 EUR

1,71%

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te usluga

89.019 EUR

3,71%

Prihodi od imovine

101.650 EUR

4,22%

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada.

271.486 EUR

11,29%

Pomoći od poreza

1.897.225 EUR

78,98%

Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine nazivamo još i kapitalnim prihodima jer se veže uz prodaju čvrste, kapitalne imovine u vlasništvu općine.

Ova grupa prihoda varira kroz godine, jer ovisi o mogućnostima i vrijednosti imovine za prodaju te potrebama za prodajom.

Ovu grupu prihoda čine 2 podgrupe prihoda:

- prihodi od prodaje neproizvedene imovine (npr. zemljišta i sl.)
- prihodi od prodaje proizvedene imovine (objekti, oprema i sl.)

U ovoj godini planiran je samo iznos prihoda od prodaje neproizvedene imovine.

0,00 EUR

0 %

Prihodi od prodaje proizvedene imovine (objekti, oprema i sl.)

191,980 EUR

100%

Prihodi od prodaje neproizvedene imovine (zemljišta i sl.)

Primici od financijske imovine i zaduživanja

Primici od financijske imovine također nisu kontinuirani prihodi, već se pojavljuju po potrebi, ili u trenutku zaduživanja, ili prodaje postojećih udjela i dionica općine.

Primitke od financijske imovine i zaduživanja čine 2 podgrupe primitaka:

- primici od prodaje dionica i udjela u glavnici
- primici od zaduživanja

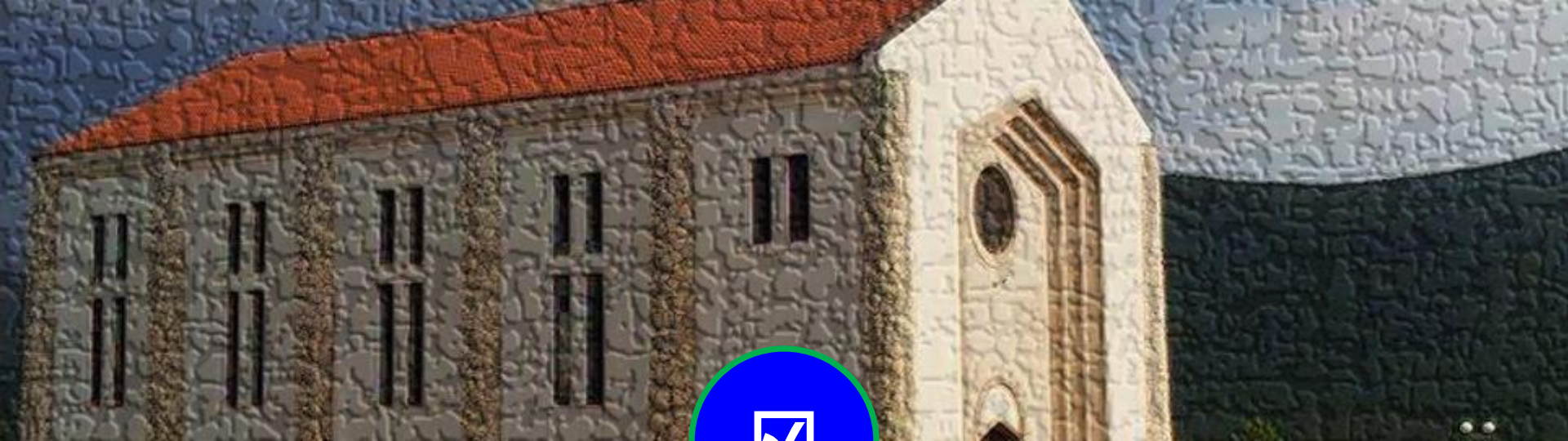
U ovoj godini nisu planirani primici ni po kojoj osnovi.

0,00 EUR

0%

Primici od zaduživanja

Rashodi proračuna

Sve o rashodima općinskog proračuna

Rashodi proračuna u trogodišnjem razdoblju

2025.

2.494.410 €

2026.

2.438.705 €

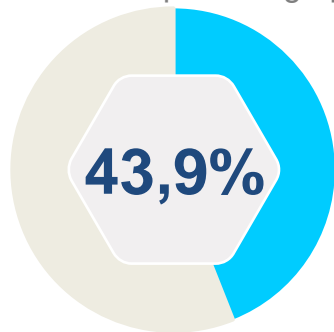
2027.

2.514.001 €

Kao i u slučaju prihoda, i rashodi se planiraju za trogodišnje razdoblje, tj. za 2025.g. te u formi projekcija rashoda za sljedeće dvije godine 2026. i 2027.

Osnovne grupe proračunskih rashoda i izdataka

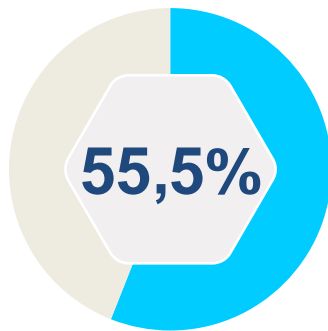
Sukladno zakonu, ukupne rashode proračuna čine 3 grupe rashoda. Planom proračuna za 2025. godinu planirali smo sljedeće iznose po ovim grupama rashoda:

1.094.410EUR

Rashodi poslovanja:

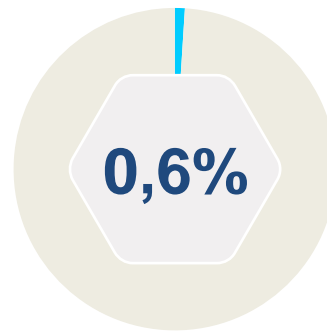
Rashodi za zaposlene (zaposleni u općini i u proračunskim korisnicima), materijalni rashodi, financijski rashodi, pomoći dane u inozemstvo, naknade građanima i kućanstvima te ostali rashodi.

1.385.000 EUR

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine:

Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta), rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (objekti, prostori, infrastruktura i slično), rashodi za nabavu plemenitih metala i umjetničkih djela, te rashodi za dodatna ulaganja

15.000 EUR

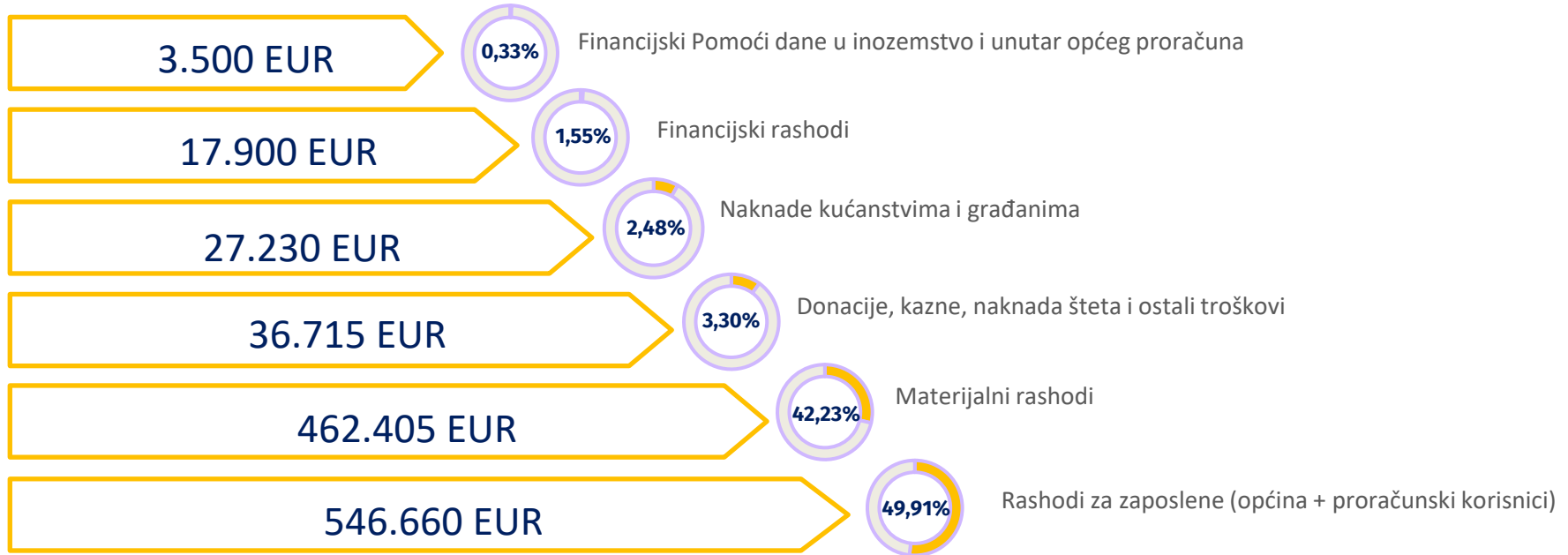
Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanje:

Izdaci za dionice i udjele u glavnici i izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova.

Rashodi poslovanja

Njima se pokriva svakodnevno poslovanje sustava općine i proračunskih korisnika, te se zbog toga nazivaju i „tekućim rashodima“. Ova grupa rashoda sadrži područja u kojima se ulaže ili troši najveći dio proračuna općine. Ove godine oni čine 43,86% od ukupnog proračuna i sastoje se od 6 podgrupa:

Rashodi poslovanja sastoje se od od 6 podgrupa rashoda:

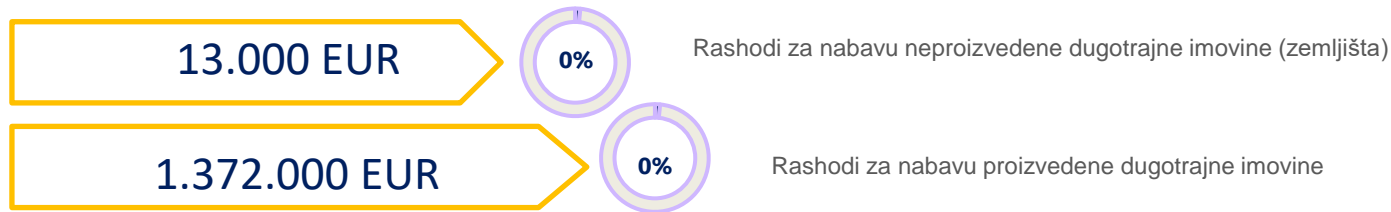
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Ova grupa rashoda varira kroz godine, jer se radi o kupnji bilo zemljišta, udjela u trgovačkim društvima, opremi i uređajima, izgradnji objekata i komunalne infrastrukture i sličnim trajnim/kapitalnim investicijama te se stoga još nazivaju i „kapitalnim rashodima“ .

Ovu grupu rashoda čine 3 podgrupe rashoda:

- Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta)
- Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (oprema, zgrade i sl.)
- Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini

U 2025. godini planirano je ulaganje u dvije grupe rashoda.

Izdaci za financijsku imovinu i zaduživanje

Ovu grupu rashoda čine sljedeći izdaci:

- izdaci za dionice i udjele u glavnici
- izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova

U 2025. godini planirani su izdaci za otplate glavnice postojećih kreditnih zaduženja.

15.000 EUR

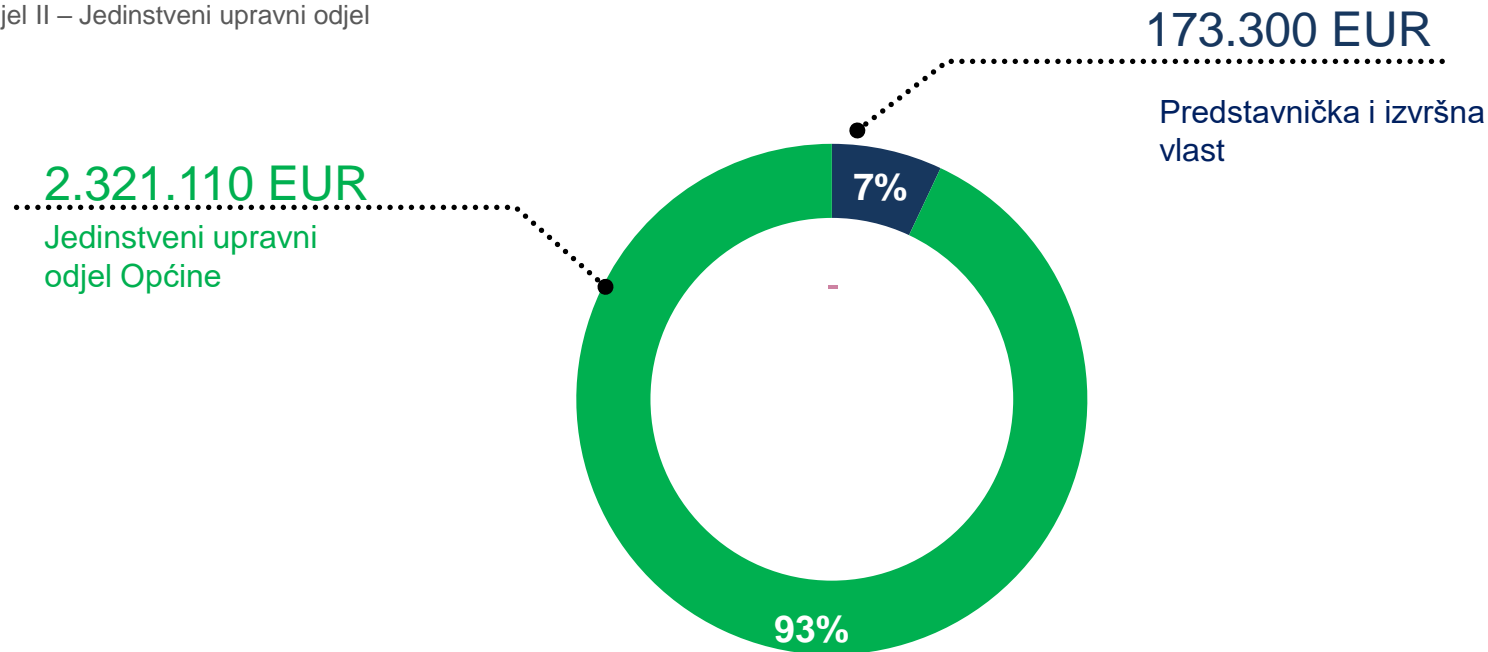
Izdaci za otplatu primljenih kredita i zajmova

Rashodi proračuna po organizacijskoj strukturi

Organizacijska klasifikacija proračuna prikazuje planirane rashode u kontekstu u kojem dijelu općinske organizacije se oni planiraju. Općina je organizacijski podijeljena na 2 razdjela.

Razdjel I – Predstavnička i izvršna vlast

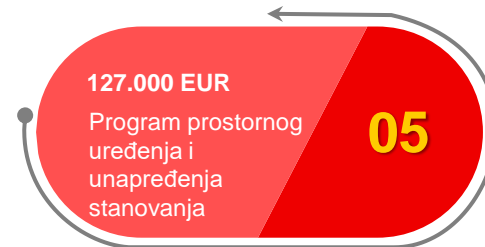
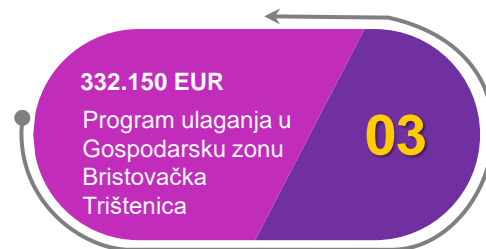
Razdjel II – Jedinствeni upravni odjel

Programi u proračunu 2025.

Posebni dio proračuna je način planiranja i prikaza proračuna u kome se prikazuju rashodi proračuna po programima, tj. konkretnim projektima u svakom programu i njegovim aktivnostima.

Ovogodišnji proračun ima planiranih 22 programa kroz koje je pokriveno financiranje svih funkcija javnih potreba i kapitalne izgradnje. U cjelovitom proračunskom dokumentu možete pronaći sve njih, a za potrebe ovog vodiča izdvajamo 6 najvećih programa po iznosu planiranih sredstava.

Program izgradnje objekata komunalne infrastrukture

Ovim Programom planirali smo u 2025. godini čak 12 kapitalnih projekata. Neki od njih su započeti u prethodnim godinama a pojedini su novi i kreće se s njihovom izgradnjom. Ovako veliki broj projekata na sebe veže i veliki dio proračunskih sredstava, a to ove godine iznosi 1/3 ukupnih proračunskih rashoda.

IZGRADNJA OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	807.855
Uređenje zelenih površina javne namjene	103.000
Unapređenje infrastrukture javnog prijevoza putnika	31.000
Izgradnja nekategoriziranih cesta	218.500
Proširenje groblja Sv. Martina	28.650
Uređenje vidikovca	42.450
Izgradnja dječjih igrališta	57.955
Izgradnja izletišta Ljubec	26.500
Modernizacija javne rasvjete	5.300
Izgradnja bočališta kod općine	30.000
Sustav energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu općine	200.000
Spomen obilježje žrtvama stradalim u Domovinskom ratu	32.500
Izgradnja i opremanje ljetne pozornice	32.000

Program redovne djelatnosti Dječjeg vrtića Maslačak

Kroz ovaj program, za koji općina izdvaja 16% proračunskih sredstava, financiraju se sve redovne aktivnosti dječjeg vrtića, njegovih zaposlenika kao i potrebnih materijalnih troškova za njihove aktivnosti s djecom.

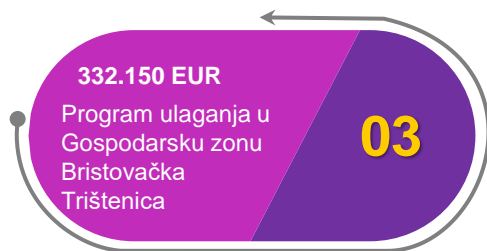

REDOVNO DJELOVANJE DJEČJEG VRTIĆA MASLAČAK	EUR
Rashodi za zaposlene i materijalni troškovi zaposlenika dječjeg vrtića	472.140
UKUPNO	472.140

Program ulaganja u Gospodarsku zonu Bristovačka Trištenica

U ovoj godini planirani su rashodi za investiciju u II fazu izgradnje gospodarske zone koja obuhvaća ulaganja u izgradnju uzletno sletne staze i ulaganja u druge dijelove prometne infrastrukture u zoni.

Dovršetkom ove gospodarske zone biti će stvoreni preduvjeti za snažniji iskorak prema privlačenju investicija na područje općine.

PROGRAM ULAGANJA U GOSP. ZONU BRISTOVAČKA TRIŠTENICA	EUR
Ulaganje u izgradnju uzletno sletne staze	332.000
Ostala ulaganja u zonu	150
UKUPNO	332.150

Program upravljanja imovinom

Upravljanje imovinom podrazumijeva planirane rashode za tekuće potrebe održavanja postojeće imovine ali i opremanje, rekonstrukciju ili izgradnju novih objekata koji ulaze u imovinu pod upravljenjem općine. U ovoj proračunskoj godini imamo planirano 6 aktivnosti/projekata u ovom programu što čini 8% proračunski rashoda.

PROGRAM UPRAVLJANJA IMOVINOM	EUR
Projekt Pametno selo	96.000
Opremanje općinske zgrade	13.300
Održavanje objekata – režijski troškovi	6.700
Tekuće održavanje objekata za redovno korištenje	10.900
Održavanje postrojenja i opreme	950
Održavanje voznog parka	3.200
UKUPNO	131.050

Program prostornog uređenja i unapređenja stanovanja

Najznačajniji iznos planiran unutar ovog programa je namijenjen izradi Urbanističkog plana uređenja. Cjelokupni program sudjeluje s 4.4% u ukupnim proračunskim rashodima u 2025. godini.

PROGRAM PROSTORNOG UREĐENJA I UNAPREĐENJA STANOVANJA	EUR
Izrada Urbanističkog plana uređenja	108.000
Nabava opreme za video nadzor	15.000
Održavanje opreme	4.000
UKUPNO	127.000

Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture

Planirani iznos za održavanje postojeće komunalne infrastrukture od 115.250 EUR uzima oko 4% planiranog proračuna. Taj razmjer je u standardnim okvirima troškova održavanja s obzirom na veličinu i razvijenost postojeće komunalne infrastrukture na području općine

PROGRAM ODRŽAVANJA OBJEKATA I OPREME KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	EUR
Održavanje sportske dvorane	22.900
Održavanje groblja	10.700
Održavanje javne rasvjete s troškovima energije	50.000
Održavanje nerazvrstanih cesta	10.000
Održavanje javnih zelenih površina	6.550
Uređenje poljskih puteva	15.000
Dodjela kućnih brojeva građanima	100
UKUPNO	115.250

Programi koji doprinose boljem životu naših mještana

Za očekivati je da ovako veliki programi i značajni kapitalni projekti privuku najviše pozornosti naših sumještana, ali postoji u našem proračunu i niz programa, projekata i aktivnosti, manjih iznosom, ali velikih prema doprinosu koji daju ciljnim skupinama i korisnicima tih sredstava. Ovdje izdvajamo neke od njih.

PROGRAM ODRŽAVANJA OBJEKATA I OPREME KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	EUR
Održavanje sportske dvorane	22.900
Održavanje groblja	10.700
Održavanje javne rasvjete s troškovima energije	50.000
Održavanje nerazvrstanih cesta	10.000
Održavanje javnih zelenih površina	6.550
Uređenje poljskih puteva	15.000
Dodjela kućnih brojeva građanima	100
UKUPNO	115.250

Impressum:

IZDAVAČ: Općina Primorski Dolac

ZA IZDAVAČA: Joško Dujmović, inž.građ.

Načelnik općine

PODACI: JUO Općine Primorski Dolac

GODINA: Siječanj 2025.